

*Dette bilag er en del af [artiklen sprogdidaktiske redskaber i anvendelse på FGU](#) på [emu.dk](#).
Udarbejdet af Lisbeth Hædersdal Sprog i fokus og Marie Bendix Jordt Underviser FGU Øresund - januar 2022 for Børne- og Undervisningsministeriet.*

Eksempler på tre dagsprogrammer og fælleslektionsstruktur

Fælles lektionsstruktur i alle fag- skal så vidt muligt indeholde:

:

1. Tjek ind
2. Dagens begreber/fokusord
3. Faglig læsning ved brug af læsestrategier
4. Kollaborativt arbejde
5. Brainbreak - aktiviteter der taler ind i tale, læse, lytte eller skrive
6. Arbejde med det faglige indhold i faget
7. Tjek ud

Med en fast tjek ind og tjek ud i fagene, får eleverne sat ord på det de har lært, og får øje på sammenhængen fagene imellem. Der kan medtænkes en brainbreak i hver undervisningsblok, hvis der er tid.

Fælles for tjek ind, tjek ud og brainbreak er at de taler ind i sproglig opmærksomhed (tale, læse, lytte og skrive).

Forslag til aktiviteter:

- Løbe eller hentediktater
- Sproglige øvelser (resumere/genfortælle, siden sidst, begrebsforklaringer, CL-øvelser)
- Inferensøvelser (læse mellem linjerne)
- Logbogsskrivning
- Autentiske tekster (invitationer, postkort, læserbreve, breve, instruktioner...)

Find inspiration [her](#)

Eksempler på dagsprogrammer i DSA -naturfag og samfundsfag:

<p>Naturfagsundervisning 8.15-8.30 Godmorgen og afkrydsning</p> <p>8.30 -9.00 Tjek ind – quiz og byt med fagbegreber</p> <ul style="list-style-type: none">● I forklarer begge ordet på kortet med egne ord● Byt kort med din kammerat● Ræk hånden op hvis ledig● Find mindst fire ledige kammerater
<p>9.00 - 10.00 Gruppearbejde: Læs den farvekodede naturfagstekst og placér ordene i skemaet pakke sproget ud (fagord, sammensatte ord, nominaliseringer, verber i passiv)</p>
<p>10.00-10.30 Pausen kan indlægges i forbindelse med gruppearbejdet</p>
<p>10.30-10.45 Brainbreak - Løbediktat udendørs Hæng en tekst et stykke væk, og lad eleverne løbe hen til teksten på skift. Når eleven har læst og memoreret så meget som muligt, løber han tilbage til sin makker og dikterer det der skal skrives. Derefter løber næste elev. De fortsætter indtil teksten er færdigskrevet - vinderne er det par der først får rekonstrueret teksten.</p>
<p>10.45-11.45 I skal benytte jer af følgende strategier for at forstå teksten til fulde:</p> <ul style="list-style-type: none">Fagord: udarbejd begrebskort, og kom rundt om ordet.Førfaglige begreber: Find synonyme, og forstå betydningen i den eksakte faglige kontekst.Nominaliseringer: Find verbet, som ordet oprindeligt stammer fra, og forstå ordet i sin oprindelige form.Verber i passiv: Vær nysgerrig på hvem der gør hvad i teksten.Sammensatte ord: Læs det forfra forstå det bagfra, da det præciserer betydningen.
<p>11.45-12.00 Tjek ud Førfaglige begreber – list flere betydninger: kost, føde, stoffer, celler</p>

<p>DSA-undervisning 8.15-8.30 godmorgen og afkrydsning 8.30 – 9.00 Tjek ind - Læs mellem linjerne Eleverne skiftes til at læse små kort højt, og byder ind med hvad de forstår ved teksten, som er mellem linjerne - Læreren skriver ind i tokolonnotat (på og mellem linjerne)</p>
<p>9.00- 9.40 Læseteknikker Inddeling i modersmålsgrupper, hvor fokusordene repeteres.</p> <p>- herefter fælles introduktion til arbejdet i padlet.</p> <p>1) Definér de fire læseteknikker i padlet; <i>Skimme-, overSIGTS-, nær- og punktlæse</i> 2) Læs teksten som rollelæsning</p> <ul style="list-style-type: none">• Forudsiger• Læs højt• Genfortæller• Opklarer ord/begreber
<p>Kort pause hvis I er færdige</p>
<p>09.40 -10.00 Mødes i plenum og ser på padlet sammen. Hvad har I skrevet hver især? Er I enige? Hvordan gik rollelæsningen - opsamling</p>
<p>10.00 – 10.30 Nu skal I, i jeres gruppe, formulere spørgsmål til teksten – ved brug af FØR; UNDER og EFTER-strategierne fra Padlet.</p> <p>Hver gruppe skal lave seks spørgsmål til teksten, og når I er færdige, skal I bytte tekst med en anden gruppe.</p>
<p>Pause 10.30 – 10.40</p>
<p>10.40 – 10.50 Brainbreak - På hvilken etage bor Mads? <i>Peter og Mads er venner og bor i samme ejendom. Peter skal besøge Mads, fordi de skal se fodbold sammen i fjernsynet. Peter bor på 2. etage. Når han er kommet til 8. etage, har han gået halvvejen. På hvilken etage bor Mads?</i></p> <p style="text-align: right;">Svar: 14. etage</p>
<p>10.50 – 11.15 Grupperne bytter spørgsmål og besvarer de spørgsmål som den anden gruppe har stillet til teksten</p>
<p>11.15-11.30 Fælles drøftelse i plenum - Hvilke strategier brugte I imens I læste?</p>
<p>11.30-11.45 Tjek ud – Lyt og notér Der læses en instruerende tekst/opskrift højt. I skal lytte efter modalverberne og skrive dem ned imens.</p>

Hvor mange og hvilke har I noteret?
Samfundsfag: 12.00-12.10
Tjek ind - Ordslangen <ul style="list-style-type: none">• Læreren vælger en kategori – i dag storbyer.• Læreren starter med at sige København.• Nu skal eleverne på skift sige en ny by som starter med det bogstav som forrige nævnte by sluttede med.• I ovenstående tilfælde med København, skal næste by starte med N og kunne fx. være Nakskov.• Næste by skal nu starte med V, fx Værløse osv.
12.10 – 12.30 Introduktion til brug af begrebskort <ul style="list-style-type: none">• Hvad er formålet?• Eksempel på et færdigudfyldt begrebskort• Afprøvning - eleverne udarbejder et begrebskort i grupper – gerne modersmålsgrupper
12.30 -12.50 Brainbreak Hjemmelavet Kryds og tværs med ord fra fagteksten (de skal finde synonymmer)
12.50 -13.50 Eleverne læser fagteksten og arbejder med marginsspørgsmålene Individuelt eller i grupper
13.50 – 14.00 Tjek ud Find den grammatiske fejl i sætningerne I får udleveret sætninger med en grammatisk fejl. Skriv dem korrekt og forklar hvorfor det er en grammatisk fejl.